

УКРАЇНСЬКА ІНЖЕНЕРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ
ФАКУЛЬТЕТ ЕНЕРГЕТИКИ, ЕНЕРГОЗБЕРІГАЮЧИХ ТЕХНОЛОГІЙ І АВТОМАТИЗАЦІЇ ЕНЕР-
ГЕТИЧНИХ ПРОЦЕСІВ

Кафедра філософії, українознавства і політології

СИЛАБУС
ФІЛОСОФСЬКО-УКРАЇНОЗНАВЧІ СТУДІЇ

Харків 2020

Кафедра	Кафедра філософії, українознавства і політології Department of Philosophy, Ukrainian Studies and Political Science Посилання на сайт кафедри http://uip.uipa.edu.ua/
Назва навчальної дисципліни	Філософсько-українознавчі студії Philosophy and Ukrainian Studies Навчальна дисципліна ведеться українською мовою
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Викладач (-і)	1. Канд. філос. наук Воловчук Наталія Миколаївна (лекції, практичні заняття); профайл викладача: контактний телефон: 096 35 25 529 електронна пошта: inet2010adres@gmail.com 2. Канд. іст. наук Тавшунський Олег Михайлович (лекції, практичні заняття); профайл викладача: http://uip.uipa.edu.ua/?page_id=22 контактний телефон: +380577337924; електронна пошта: oleg.tavshunskiy@uipa.edu.ua 3. Канд. іст. наук, доц. Щербина Ірина Володимирівна; профайл викладача: https://scholar.google.com.ua/citations?user=4txneWAAAAAJ&hl=uk контактний телефон: 733-79-78; електронна пошта: shcheririna63@gmail.com
Сторінка дисципліни в системі дистанційної освіти УПА	http://do.uipa.edu.ua/course/index.php?categoryid=31
Консультації	Воловчук Наталія Миколаївна – ауд. 308/1 Тавшунський Олег Михайлович – в ауд. 308/1

Щербина Ірина Володимирівна – в ауд. 320/1

Онлайн-консультації:

Воловчук Наталія Миколаївна : усі запитання можна надсилати на електронну пошту Воловчук Н.М.

Тавшунський Олег Михайлович : запитання надсилати на електронну пошту - oleg.tavshunskiy@uipa.edu.ua або через <http://do.uipa.edu.ua>

Щербина Ірина Володимирівна : усі запитання можна надсилати на електронну пошту Щербини І.В.

1. Анотація курсу.

Мета курсу – синтезувати основні факти і закономірності кількох наук в єдину систему світоглядних знань молоді, формувати культуру мислення, творчі здібності майбутнього спеціаліста на основі глибокого розуміння всієї культурної спадщини, адже сучасний спеціаліст повинен мати не тільки фундаментальні, професійні знання, але передусім бути особистістю.

Основне завдання дисципліни – сформувати всебічно розвинену, творчу людину з яскраво вираженою індивідуальністю, здатну розв’язувати завдання загальнокультурної компетентності людини, що виходить за рамки її професійної сфери; працювати в умовах ділового, соціального та культурного середовища, яке постійно змінюється; дотримуватися встановлених норм поведінки; критично мислити; виробляти відповідальні, адекватні рішення; керувати собою та членами команди; ефективно спілкуватися; обирати відповідні форми і засоби ділової комунікації; правильно оцінювати етичні сторони професійних проблем.

Навчальна дисципліна «Філософсько-українознавчі студії» є інтегрованою і складається з двох змістових модулів: «Змістовий модуль 1 Філософія»; «Змістовий модуль 2. Історія української культури».

Змістовий модуль 1.Філософія ставить за мету дати загальне уявлення про філософію яка є автономним засобом самовизначення людини (суспільства) в дійсності; актуалізувати її змістовний і методологічний потенціал стосовно особистісних, соціальних і професійних кваліфікацій студенті.

Змістовий модуль 2. Історія української культури ставить за мету формування системи знань про закономірності національного історично-культурного процесу, основні досягнення вітчизняної культури, засвоєння загальнолюдських та на-

ціональних культурних цінностей, збагачення духовного світу, формування моральних і естетичних культурних цінностей, збагачення духовного світу, формування моральних і естетичних потреб та здатності зберігати і охороняти культурні здобутки України.

Опанування студентами навчальним матеріалом курсу сприятиме формуванню загальних компетентностей:

К 02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

К 05. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

К 11. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем..

2. Метою вивчення навчальної дисципліни є

- дати загальне уявлення про філософію яка є автономним засобом самовизначення людини (суспільства) в дійсності; актуалізувати її змістовний і методологічний потенціал стосовно особистісних, соціальних і професійних кваліфікацій студентів та удосконалити загальні компетентності;

- формування системи знань про закономірності національного історично-культурного процесу, основні досягнення вітчизняної культури, засвоєння загальнолюдських та національних культурних цінностей, збагачення духовного світу, формування моральних і естетичних культурних цінностей, збагачення духовного світу, формування моральних і естетичних потреб та здатності зберігати і охороняти культурні здобутки України.

3. Завдання навчальної дисципліни:

- показати місце, роль філософії в культурі та суспільстві, її зміст і значення для людини.
- ознайомити з історичними етапами і формами існування філософії, охарактеризувати особливості та основні напрями сучасної філософії.

- дати розгорнуте уявлення про основні розділи філософського знання і сучасні проблеми філософської теорії. продемонструвати категоріальний і методологічний апарат філософської рефлексії, розкрити її ціннісно-раціональний і гуманітарний характер.
- прищепити смак до читання і розуміння класичних і сучасних філософських текстів.
- допомогти придбати і розвинути: навички філософськи-грамотного аналізу та оцінки природних, культурних та соціальних явищ.
- визначити передумови та засади культури, її виникнення, тенденції розвитку та основні закономірності функціонування;
- розглянути багатовікову історію вітчизняної культури, розкрити основні етапи її розвитку;
- розкрити специфіку української культури, визначити її місце і роль у сучасному світовому культурному просторі;
- сприяти збагаченню духовного світу студентів, зростанню інтересу до самостійного творчого осмислення культурної спадщини, власній участі в культурному будівництві в Україні;
- визначити особливості та тенденції розвитку вітчизняної культури ХХІ ст., дати аналіз стану сучасних течій, молодіжних субкультур та контркультурних відгалужень.

3. Формат навчальної дисципліни: змішаний (blended) – атестований курс, що має супровід у системі дистанційної освіти.

4. Результати навчання

Очікувані результати навчання (ПР)
ПР 03. Аналізувати суспільно й особистісно значущі світоглядні проблеми, усвідомлювати цінність захисту незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України

5. Обсяг курсу

Види навчальних занять	Кількість годин (кредитів)	Форми поточного та підсумкового контролю

Лекції	34	Опитування
Практичні заняття	38	Виконання вправ, та завдань, науковий практикум, виступ з науковою доповіддю, демонстрація презентацій
Самостійна робота	108	Тестування, написання тез наукової доповіді, опрацювання літератури, підготовка до підсумкового контролю
Разом	180 (6 кредитів)	Підсумковий контроль: іспит

6. Ознаки навчальної дисципліни:

Навчальний рік	Курс (рік навчання)	Семестр	Спеціальність (спеціалізація), освітня програма	Нормативна/ вибіркова
2020/2021	2	4 (весна)	Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості)	нормативна (Н)

7. Пререквізити.

Історичні та соціально-політичні студії, Українська мова та інші предмети в обсязі шкільної програми.

8. Постреквізити.

Теоретико-прикладні основи права та загалом усі дисципліни, оскільки ґрунтовна гуманітарна підготовка є базовим складником ефективного навчання й професійної діяльності.

9. Технічне й програмне забезпечення та/або обладнання. Наявність оболонки Moodle для роботи в системі дистанційного навчання. Використання проектора.

10. Політики курсу.

Академічна доброчесність.

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Реагування на порушення академічної доброчесності відповідно до положень (Положення про академічну доброчесність в УПА <http://www.uipa.edu.ua/ua/general-information/normatyvni-dokumenty?id=3052>; Положення про академічну доброчесність при виконанні письмових робіт здобувачами освіти Української інженерно-педагогічної академії <http://www.uipa.edu.ua/ua/general-information/normatyvni-dokumenty?id=3052>).

Відвідування занять.

Очікується, що всі студенти/ки відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. За об'єктивних причин (хвороба, працевлаштування тощо) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням з керівником курсу. У будь-якому випадку студенти/ки зобов'язані дотримуватися термінів, визначених для виконання всіх видів письмових робіт, передбачених курсом.

Політика виставлення балів.

Згідно із змістовим модулем враховуються бали за такі види робіт: виступ з науковою доповіддю, який супроводжується презентацією; виконання вправ і завдань на практичних заняттях; науковий практикум; робота в системі ДО. При цьому недопустимими є пропуски (крім поважних причин) та запізнення на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях, не пов'язаних з навчанням; списування; несвоєчасне виконання поставленого завдання. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та виконання практичних завдань під час заняття.

11. Календарно-тематичний план (схема) навчальної дисципліни

№ тижня	Вид і номер занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	К-ть годин
Змістовий модуль № 1.			
1	Лекція 1	Світогляд та філософія. Філософія Стародавнього світу.	2
	Лекція 2	Філософія Середньовіччя та Відродження. Філософія Нового часу.	2
	Практичне заняття 1	Світогляд та філософія.	2
	Практичне заняття 2	Філософія Стародавнього світу.	2
	Самостійна робота 1	- Виконання завдань, направлених на покращення навичок самоорганізації навчальної діяльності. - Анотація додаткової літератури	13

№ тижня	Вид і номер занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	К-ть годин
2	Лекція 3	Німецька класична філософія.	2
	Лекція 4	Сучасна світова філософія.	2
	Практичне заняття 3	Філософія Середньовіччя та Відродження та Нового часу.	2
	Практичне заняття 4	Німецька класична філософія.	2
	Самостійна робота 2	- Виконання завдань, направлених на покращення навичок самоорганізації навчальної діяльності. - Анотація додаткової літератури	13
3	Лекція 5	Філософська проблема буття	2
	Лекція 6	Філософська проблема пізнання.	2
	Практичне заняття 5	Сучасна світова філософія.	2
	Практичне заняття 6	Філософська проблема буття	2
	Практичне заняття 7	Філософська проблема пізнання.	2
	Самостійна робота 3	- Виконання завдань, направлених на покращення навичок самоорганізації навчальної діяльності. - Анотація додаткової літератури	13
3	Лекція 7	Філософська проблема свідомості. Філософський аналіз науки.	2
	Лекція 8	Філософська проблема людини (антропологія). Філософські проблеми суспільства, культури й цивілізації.	2
	Практичне заняття 8	Філософська проблема свідомості.	2
	Практичне заняття 9	Філософський аналіз науки.	2
	Практичне заняття 10	Філософські проблеми людини, суспільства, культури й цивілізації.	2
	Самостійна робота 4	- Виконання завдань, направлених на покращення навичок самоорганізації навчальної діяльності. - Анотація додаткової літератури	15
Разом за модуль № 1 – 90 год. : (лекцій – 16 год., ПЗ – 20 год., СР – 54 год.)			90
Змістовий модуль № 2. Історія української культури			

№ тижня	Вид і номер занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	К-ть годин
1	Лекція 1	Культура як суспільне явище	2
	Практичне заняття 1	Культура як суспільне явище	2
	Самостійна робота 1	Опрацювання літератури за темою ЛК1, підготовка до ПЗ1, робота з конспектом ЛК1	4
	Лекція 2	Витоки української культури: від палеоліту до ранньослов'янського періоду	2
	Практичне заняття 2	Витоки української культури: від палеоліту до ранньослов'янського періоду	2
	Самостійна робота 2	Опрацювання літератури за темою ЛК2, підготовка до ПЗ2, робота з конспектом ЛК2	4
2	Лекція 3	Матеріальна та духовна культура Київської Русі та Галицько-Волинського князівства	2
	Практичне заняття 3	Матеріальна та духовна культура Київської Русі та Галицько-Волинського князівства	2
	Самостійна робота 3	Опрацювання літератури за темою ЛК3, підготовка до ПЗ3, робота з конспектом ЛК3	4
	Лекція 4	Гуманістичні тенденції доби Відродження в Україні (XIV - I пол. XVII ст.)	2
	Практичне заняття 4	Гуманістичні тенденції доби Відродження в Україні (XIV - I пол. XVII ст.)	2
	Самостійна робота 4	Опрацювання літератури за темою ЛК4, підготовка до ПЗ4, робота з конспектом ЛК4	4
3	Лекція 5	Феномен культури українського бароко (II пол. XVII – XVIII ст.)	2
	Практичне заняття 5	Феномен культури українського бароко (II пол. XVII – XVIII ст.)	2
	Самостійна робота 5	Опрацювання літератури за темою ЛК5, підготовка до ПЗ5, робота з конспектом ЛК5	4
	Лекція 6	XIX ст. в історії української культури Національно-культурне відродження	2
	Практичне заняття 6	XIX ст. в історії української культури Національно-культурне відродження	2
	Самостійна робота 6	Опрацювання літератури за темою ЛК6, підготовка до ПЗ6, робота з конспектом ЛК6	4

№ тижня	Вид і номер занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	К-ть годин
4	Лекція 7	Особливості української культури початку ХХ ст.	2
	Практичне заняття 7	Особливості української культури початку ХХ ст.	2
	Самостійна робота 7	Опрацювання літератури за темою ЛК7, підготовка до ПЗ7, робота з конспектом ЛК7	4
	Лекція 8	Розвиток української культури наприкінці 1930-х – початку 1980-х рр.	2
	Практичне заняття 8	Розвиток української культури наприкінці 1930-х – початку 1980-х рр.	2
	Самостійна робота 8	Опрацювання літератури за темою ЛК8, підготовка до ПЗ8, робота з конспектом ЛК8	4
5	Лекція 9	Особливості та характерні риси українського соціокультурного простору у наш час	2
	Практичне заняття 9	Особливості та характерні риси українського соціокультурного простору у наш час	2
	Самостійна робота 9	Опрацювання літератури за темою ЛК9, підготовка до ПЗ9, робота з конспектом ЛК9	4
	Самостійна робота 10	Підготовка до екзамену	18
<i>Разом за модуль № 3 – 90 год. : (лекцій – 18 год., ПЗ – 18 год., СР – 54 год.)</i>			90
ВСЬОГО ЗА КУРС	Лекції		34
	Практичні заняття		38
	Самостійна робота		108
	ВСЬОГО (6 кредитів)		180

12. Система оцінювання та вимоги

Загальна система оцінювання: навчальна дисципліна оцінюється за 100-бальною шкалою.

Шкала оцінювання з навчальної дисципліни

Модуль №1

№	Види робіт здобувача	Оцінка
1.	Демонстрація усних навичок володіння матеріалом (виступи з доповідями, публічна демонстрація презентацій, участь в експрес-опитуванні)	0-8
2.	Складання словника термінів іноземною мовою	0-5
3.	Виконання практичних завдань під час практичних занять	0-20
4.	Формування портфоліо	0-15
5.	Самостійне виконання завдань на сайті дистанційної освіти	0-25
	Всього за модуль 1	0-73

Модуль №2

№	Види робіт здобувача	Оцінка
1.	Демонстрація усних навичок володіння матеріалом (виступи з доповідями, публічна демонстрація презентацій, участь в експрес-опитуванні)	0-16
2.	Виконання практичних завдань під час практичних занять	0-17
3.	Формування портфоліо	0-15
4.	Самостійне виконання завдань на сайті дистанційної освіти	0-25
	Всього за модуль 2	0-73

Підсумковий контроль

№	Види робіт здобувача	Оцінка
1.	Середня оцінка за модуль 1 та модуль 2	0-73
2.	Іспит	0-27
	Всього за навчальну дисципліну	0-100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Підсумкова оцінка	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою (екзамен)	Оцінка за національною шкалою (залік)
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незараховано
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Умови допуску до підсумкового контролю за модулями:

- 1) Самостійне виконання завдань через систему дистанційного навчання.
- 2) Виконання вправ і завдань на практичних заняттях або їх відпрацювання.
- 3) Демонстрація усних навичок володіння матеріалом (виступ з науковою доповіддю).
- 4) Роботу здобувача освіти впродовж модулів оцінено не менше 35 балів.

**Критерії оцінювання кожного з видів робіт
за модулем №1**

Вид завдання	Критерії оцінювання
Складання словника термінів іноземною мовою	5 балів - студент склав словник термінів іноземною мовою і в усній співбесіді з викладачем довів розуміння суті термінів
Підготовка презентації	5 балів – студент розробив слайди, які найбільш повно відображають тему, матеріал логічно структуровано, за необхідності ілюстровано, презентація публічно представлена на практичному занятті перед групою
Доповідь	2 бали – студент повністю розкрив тему, аргументував свою позицію положеннями нормативно-правових актів та публічно виступив з доповіддю перед групою
Участь в експрес опитуванні	0,5 бали – систематична участь в обговоренні теоретичних питань
Виконання вправ	0, 5 бали студент отримує за правильне виконання вправ на кожному практичному занятті
Формування портфоліо	15 балів – студент сформував електронну теку за кожною опрацьованою темою; всі матеріали структуровані за розділами; наявні матеріали, які підтверджують самостійну роботу над темами курсу

за модулем №2

Вид завдання	Критерії оцінювання
Підготовка презентації	5 балів – студент розробив слайди, які найбільш повно відображають тему, матеріал логічно структуровано, за необхідності ілюстровано, презентація публічно представлена на практичному занятті перед групою
Доповідь	2 бали – студент повністю розкрив тему, аргументував свою позицію положеннями нормативно-правових актів та публічно виступив з доповіддю перед групою

Участь в експрес опитуванні	0,5 бали – систематична участь в обговоренні теоретичних питань на кожному занятті
Виконання вправ	0, 5 бали студент отримує за правильне виконання завдань на кожному практичному занятті
Формування портфолію	15 балів – студент сформував електронну теку за кожною опрацьованою темою; всі матеріали структуровані за розділами; наявні матеріали, які підтверджують самостійну роботу над темами курсу

13. Питання

до заліку за модулем №1

1. Поняття світогляду. Історичні типи світогляду. Специфіка предмету філософії.
2. Основне питання та методи філософії.
3. Функції філософії.
4. Основні проблеми філософії Стародавньої Індії та Стародавнього Китаю
5. Наївний матеріалізм та стихійна діалектика філософії Стародавньої Греції та метафізичні концепції Стародавньої Греції та Риму
6. Філософія Сократа.
7. Філософія Платона та Аристотеля.
8. Патристика та рання схоластика доби Середньовіччя.
9. Номіналізм, реалізм та концептуалізм філософії доби Середньовіччя та проблема співвідношення віри та розуму в філософії доби Середньовіччя.
10. Основні риси філософії доби Відродження та соціально-політичні погляди М. Макіавеллі.
11. Філософське вчення протестантизму доби Відродження та соціальні утопії доби Відродження.
12. Позитивні і негативні наслідки введення християнства для розвитку філософської думки Київської Русі.
13. Емпіризм і гносеологія Ф. Бекона та раціоналізм і дуалізм Р. Декарта.
14. Суб'єктивний ідеалізм Дж. Берклі,
15. Агностицизм Д. Юма.
16. Сенсуалізм Дж. Локка та соціально-політична філософія Дж. Локка.

17. Номіналізм Т. Гоббса та соціально-політична філософія Т. Гоббса,
18. Вчення про субстанцію Б. Спінози.
19. Монадологія та панлогізм Г. Лейбніца
20. Політичні погляди французьких філософів епохи Просвітництва.
21. Філософські погляди І. Канта.
22. Суб'єктивний ідеалізм Й. Фіхте та філософія «тотожності» Ф. Шеллінга.
23. Об'єктивний ідеалізм і діалектика Г. Гегеля.
24. Філософія А. Шопенгауера та Ф. Ніцше.
25. Філософія інтуїтивізму А. Бергсона.
26. Антропологічна філософія Л. Фейєрбаха.
27. Матеріалістична концепція марксизму.
28. Філософські погляди Г.С. Сковороди.
29. Українська національна філософія філософія українського лібералізму XIX - XX ст.
30. Філософія прагматизму.
31. Психологія З. Фрейда та К.Г. Юнга, філософія неофрейдизму.
32. Релігійний та атеїстичний напрямки філософії екзистенціалізму.
33. Позитивізм О. Конта, Д. Мілля та Г. Спенсера, неопозитивізм та постпозитивізм.
34. Релігійна філософія XIX - XX ст.
35. Феноменологія та герменевтика, основні ідеї та представники.
36. Філософія структуралізму та постмодернізму.
37. Філософський зміст проблеми буття.
38. Проблема буття в античній філософії.
39. Проблема буття в філософії доби Середньовіччя та Відродження..
40. Проблема буття в західноєвропейській філософії Нового часу.
41. Проблема буття в релігійній філософії (кінець XIX- початок XX ст.).
42. Проблема буття у XX ст.
43. Пізнання як предмет філософського аналізу.
44. Античний скептицизм та філософський агностицизм про специфіку пізнання
45. Емпіріокритицизм про специфіку пізнання
46. Конвенціоналізм про специфіку пізнання

47. Чуттєве пізнання та абстрактне мислення.
48. Проблема інтуїції в науковому пізнанні.
49. Аргументація і суперечка. Основні принципи ведення суперечки.
50. Проблема свідомості у філософії: її структура та джерело.
51. Свідоме і несвідоме в структурі особистості
52. Наукова раціональність.
53. Подібність і відмінності релігії, філософії і науки.
54. Прийоми, методи і наукового пізнання.
55. Проблема істини та омани в науковому пізнанні.
56. Образ людини в історії філософської думки.
57. Проблема співвідношення біологічного та соціального начал в природі людини.
58. Сенс людського існування.
59. Суспільство в історичному та аксіологічному вимірі.
60. Філософські концепції розвитку культури та цивілізації.

до іспиту за модулем № 2

1. Поняття і сутність культури. Структура та функції культури.
2. Українська культура як соціально-історичне явище. Періодизація історії української культури.
3. Найдавніші пам'ятки мистецтва на території України. Передслов'янська доба.
4. Культура скіфської доби.
5. Античні впливи. Грецькі колонії. Римський час.
6. Слов'янська доба. Міфологія і мистецтво східних слов'ян.
7. Культура Київської Русі. Християнство як чинник нових культурних процесів.
8. Розвиток освіти та наукових знань в Київській Русі.
9. Давньоруська література: провідні види та жанри. «Слово про закон і благодать» Іларіона, «Слово о полку Ігоревім».
10. Літописання як особливий та своєрідний жанр літератури Київської Русі.
11. Визначні архітектурні пам'ятки Київської Русі.
12. Культура Галицько-Волинського князівства.
13. Особливості культури України в польсько-литовську добу.
14. Умови розвитку національно-культурного та релігійного життя в Україні XIV-XVI ст.
15. Ренесансно-реформаційні ідеї в українській культурі.

16. Розвиток освіти і науки в XIV – першій половині XVII ст.
17. Братства та їх роль у розвитку української культури.
18. Полемічна література в Україні. Іван Вишенський.
19. Розвиток друкарства в Україні. Першодрукар Іван Федоров.
20. Архітектура і мистецтво в XIV – першій половині XVII ст.
21. Роль козацтва в розвитку української культури. Козацькі літописи.
22. Українські народні думи та пісні XV-XVII ст., їх тематика та особливості. Кобзарство.
23. Роль Києво-Могилянської академії в розвитку української культури.
24. Особливості культури українського бароко.
25. Г.С. Сковорода – визначний філософ і поет.
26. Архітектура і мистецтво у другій половині XVII-XVIII ст.
27. Музична та театральна культура XVIII ст. Вертепна драма.
28. Український живопис кінця XVIII – початку XIX ст.
29. Умови та причини виникнення процесу національно-культурного відродження в Україні в XIX ст.
30. Харківський університет та його роль у розвитку української культури.
31. Кирило-Мефодіївське товариство та його роль у культурному розвитку України.
32. Т.Г. Шевченко – видатний український митець.
33. Класицизм і романтизм в українській культурі XIX ст.
34. Розвиток літератури у XIX ст. Початки журналістики.
35. Українська театральна культура другої половини XIX ст.
36. Розвиток освіти в другій половині XIX ст. Недільні школи. Поширення освіти, відкриття народних училищ.
37. Українське образотворче мистецтво другої половини XIX ст.
38. І.Я. Франко як митець і дослідник української культури.
39. Громади. Їх культурно-просвітницька діяльність.
40. «Руська трійця» та її діяльність на ниві культури.
41. Внесок Лесі Українки в розвиток української культури.
42. Внесок М. Лисенка в розвиток української музики XIX ст.
43. Розвиток науки та філософської думки. Наукові товариства та їх роль у розвитку науки на початку XX ст.
44. Українська культура доби революцій та Першої світової війни.
45. «Українізація» 1920-х років як соціокультурний процес.

46. Художньо-творчі угруповання 20-х років ХХ ст. та їх роль у розвитку української культури.
47. Український театр 20-30-х років ХХ ст. Лесь Курбас.
48. О. Довженко та український кінематограф.
49. М. Хвильовий в українській культурі 1920-х років.
50. Досягнення і втрати української культури 1930-х років. «Розстріляне відродження».
51. Культурне життя в роки Другої світової війни.
52. «Відлига» в українській культурі 60-х років ХХ ст. Рух «шістдесятників».
53. Суспільно-культурна ситуація в Україні у 70-80-х роках ХХ ст.
54. Проблеми культурного відродження в умовах державної незалежності.
55. Співучасть України у міжнародному культурному житті. Культура української діаспори.

14. Рекомендована література та інформаційні ресурси

за модулем №1

Основна (базова) література

1. Філософія: підручник / Л.В. Губерський [та ін.]; ред. Л.В. Губерський. – Харків: Фоліо, 2018, 2-ге видання, пер. та доповн., 620 с.
2. Петрушенко В.Л. Філософія: Навчальний посібник. - ТзОВ НВФ "Магнолія плюс", 2006. - 243 с. Електронний ресурс: <https://studfile.net/preview/2299401/>
3. Філософія: підручник / О.Г. Данільян, О.П. Дзьобань. – Харків: Право, 2020, 3-тє видання, пер., 432 с.
4. Кривуля О. М. Філософія: Навчальний посібник. – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2010. – 592 с.

Додаткова (допоміжна) література

1. Федів, Ю. О.. Історія української філософії: навч. посібник/ Ю. О. Федів, Н. Г. Мозгова. - Київ: Україна, 2000.
2. Рассел Б. Історія західної філософії. – К., Електронний ресурс: <http://litopys.org.ua/russel/rus.htm>
3. Рьод В. Шлях філософії: ХІХ-ХХ століття. Пер. з нім. – К., 2010.

Інформаційні ресурси

1. http://www.krotov.info/lib_sec/05_d/dek/dekart_1_077.htm
2. <http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/lacatos.html>
3. <http://www.stomfaq.ru/mishele-fuko-volya-k-istine-po-tu-storonu-znaniya-vlasti-i-sek/index23.html>
4. <https://www.libfox.ru/307380-28-karl-popper-nishcheta-istoritsizma.html#book>
5. https://www.e-reading.club/bookreader.php/83597/Nicshe_-_Veselaya_nauka.html
6. https://www.e-reading.club/bookreader.php/88722/Shopengauer_-_Mir_kak_volya_i_predstavlenie.html
7. <http://litopys.org.ua/russel/rus.htm>

за модулем №2

Основна (базова) література

1. Історія української культури: навч.-метод. посіб. для студ. денної та заоч. форм навч. інж. та інж.-пед. спец./ Укр. інж.-пед. акад., Каф. філософії, українознавства і політології; упоряд.: І. В. Щербина, О. М. Тавшунський. - Харків: УПА, 2018. - 132 с.
2. Історія України: Хрестоматія / Упоряд. В.М. Литвин. К.: Наук,думка, 2013.– 1056 с.
3. Історія світової та української культури: Підручник для вищ. закл. світи / В.А. Греченко та ін. К.: Літера ЛТД, 2005. – 464с.
4. Історія української культури: навчальний посібник для студентів вищих навч. закладів/ Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України; ред. О. Ю. Павлова. - 2-е вид. перероб. та доп. - Київ: Центр учбової літ., 2019. - 340 с.
5. Шейко В. М., Тишевська Л. Г. Історія української культури. К.: Кондор, 2006. – 258с.

Додаткова (допоміжна) література

1. Баран В.Д., Баран Я.В. Походження українського народу. К., 2002. – 403 с.
2. Брайчевський М.Ю. Утвердження християнства на Русі. К., 1983.
3. Білоцерківський В.Я., Шейко В.М. Історія української культури. Навч. посіб. К.: Знання, 2009. – 413с.Відейко М.Ю.

Трипільська цивілізація. К., 2003. – 184 с.

4. Грушевський М.С. Історія української літератури. К., 1993. – Т. II. – 264 с.

5. Залізник Л. Л. Первісна історія України. К., 1999. – 263 с.

6. Історія української культури: у 5 томах. К.: Наукова думка, 2001–Т.1.–1134 с., Т.2– 847 с., Т.3, 2003–1245 с.

7. Лозко Г. Українське народознавство. Харків, 2005. – 469 с.

8. Минуле українського театру /І.О. Мар'яненко. К.: Мистецтво, 1953. – 180с.

9. Михайлов Б. Кам'яна Могила – світова пам'ятка стародавньої культури в Україні. К., 2003. – 152 с.

10. Нечуй-Левицький І. Світогляд українського народу. К., 1993. – 87 с.

11. Овсійчук В.А. Майстри українського бароко. Жовківський художній осередок. К.: Наукова думка, 1991. – 338с.

12. Рыбаков Б.А. Язычество древних славян. М., 1981. – 608 с.

13. Українське бароко та європейський контекст: Архітектура, образотворче мистецтво, театр і музика. К.: Наукова думка, 1991. – 256 с.

14. Українці: народні вірування, повір'я, демонологія / Упор., прим. та біогр. нариси А.П. Пономарьова та ін. 2-е вид. К.: Либідь, 1991. – 640с.

15. ижевський Д. І. Українське літературне бароко. К.: Обереги, 2003. – 575 с.

16. Яценко Б., Яценко В. Велесова книга. К.: Велес, 2004. – 256 с.

Інформаційні ресурси

<http://do.uipa.edu.ua/course/index.php?categoryid=31>